

Tentamen i MVE041 och MMGL32 Flervariabelmatematik

Den 15 April 2015, kl. 830-1230

Hjälpmedel: BETA, inga räknare.

Telefon: Timo Hirscher 0703-088304

Totalpoäng 50. Betygsgränser 20, 30, 40.

1. Låt $f(x, y) = \sin(xy) - \cos(xy)$, och $p = (\sqrt{\pi}, \sqrt{\pi}/2)$. I vilken riktning är tillväxten störst i punkten p , och hur stor är den? Hur stor är tillväxten i riktning $(1, 1)$ i punkten? Vad är ekvationen för tangentplanet i samma punkt? (8p)
2. Hur skall differentialekvationen $x'' + 4x' - x = \cos(t)$ presenteras för ode45? (4p)
3. Vi vill dra en kurva $y = A \cos(bx + \varphi)$ genom punkterna $(0, 1)$, $(1, 2)$ och $(2, 1)$. Skriv upp ett ekvationssystem för parametrarna A , b och φ och skriv upp iterationsformeln för att lösa systemet med Newtons metod. (6p)
4. Beräkna volymen av området som finns inuti sfären $x^2 + y^2 + z^2 = 4$ och utanför dubbelkonen $z^2 = \sqrt{x^2 + y^2}$. Vad är volymen som finns inuti sfären och innesluten i dubbelkonen? (6p)
5. Beräkna maximum av $f(x, y, z) = e^{-(x^2 + y^2 + z^2)}$ för (x, y, z) med $x + y + z = 1$. (6p)
6. Finn en potential till fältet $(P, Q) = (y^2 e^{xy^2} + 3x^2, 2xy e^{xy^2} - \sin(y))$ och beräkna $\int_{(-1,0)}^{(1,\pi/2)} P dx + Q dy$. (6p)
7. Beräkna $\int_C (3xy^4 - xy) dx + (xy + 6x^2 y^3) dy$, där C är den slutna kurva från $(0, 0)$ till $(1, 0)$, till $(1, 1)$, till $(0, 1)$ och tillbaka till ursprunget. (6p)
8. Lös differentialekvationen $y f_y' - 2x f_x' + 1 = 0$ t. ex genom att använda substitutionen $t = xy^2$, $s = xy$. Bestäm sedan den lösning som uppfyller $f(x, x) = 5 \ln(x)$. (8p)

2015 04 15 — Solutions

$$\#1 \quad f_1(x, y) = y \cos(xy) + y \sin(xy) \Rightarrow f_1(\sqrt{\pi}, \frac{\sqrt{\pi}}{2}) = \frac{\sqrt{\pi}}{2}$$

$$f_2(x, y) = x \cos(xy) + x \sin(xy) \Rightarrow f_2(\sqrt{\pi}, \frac{\sqrt{\pi}}{2}) = \sqrt{\pi}$$

$$a) \quad \boxed{\nabla f|_p = \frac{\sqrt{\pi}}{2} (1, 2)}, \quad |\nabla f|_p| = \frac{\sqrt{5}}{2} \sqrt{\pi} = \boxed{\frac{\sqrt{5\pi}}{2}}$$

$$b) \quad \bar{u} = \frac{1}{\sqrt{2}} (1, 1) \rightarrow \bar{u} \cdot \nabla f|_p = \sqrt{\frac{\pi}{2}} \left(\frac{1}{2} + 1 \right) = \boxed{\frac{3}{2} \sqrt{\frac{\pi}{2}}}$$

$$c) \quad z = 1 + \frac{\sqrt{\pi}}{2} (x - \sqrt{\pi}) + \sqrt{\pi} (y - \frac{\sqrt{\pi}}{2})$$

$$\boxed{z = (1 + \frac{\sqrt{\pi}}{2}) + \frac{\sqrt{\pi}}{2} (x + 2y)}$$

$$\#2 \quad \text{Let } u_1 = x, u_2 = x'$$

$$\begin{cases} u_1' = u_2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} u_2' = \cos(t) - 4u_2 + u_1 \end{cases}$$

$$f = \theta(t, u) [u(2), \cos(t) - 4u(2) + u(1)]'$$

3 Let $\vec{F} = (F^1, F^2, F^3)$ with

$$F^1(A, b, \varphi) = A \cos \varphi - 1$$

$$F^2(A, b, \varphi) = A \cos(b + \varphi) - 2$$

$$F^3(A, b, \varphi) = A \cos(2b + \varphi) - 1$$

Desired curve satisfies $\vec{F} = 0$.

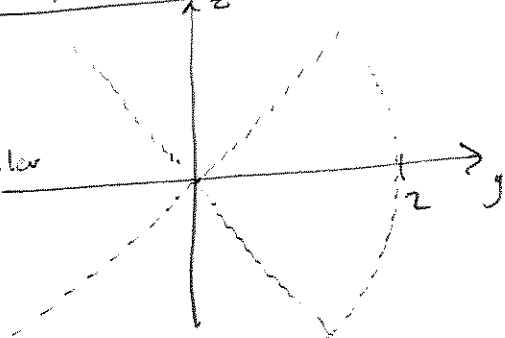
$$D\vec{F} = \begin{pmatrix} \cos(\varphi) & 0 & -A \sin \varphi \\ \cos(b + \varphi) & -A \sin(b + \varphi) & -A \sin(b + \varphi) \\ \cos(2b + \varphi) & -2A \sin(2b + \varphi) & -A \sin(2b + \varphi) \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} A_{n+1} \\ b_{n+1} \\ \varphi_{n+1} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} A_n \\ b_n \\ \varphi_n \end{pmatrix} - \left(D\vec{F}(A_n, b_n, \varphi_n) \right)^{-1} \vec{F}(A_n, b_n, \varphi_n)$$

~~Problem Not on Exam~~

Take the
right circular
cone

$$z = \sqrt{x^2 + y^2}$$

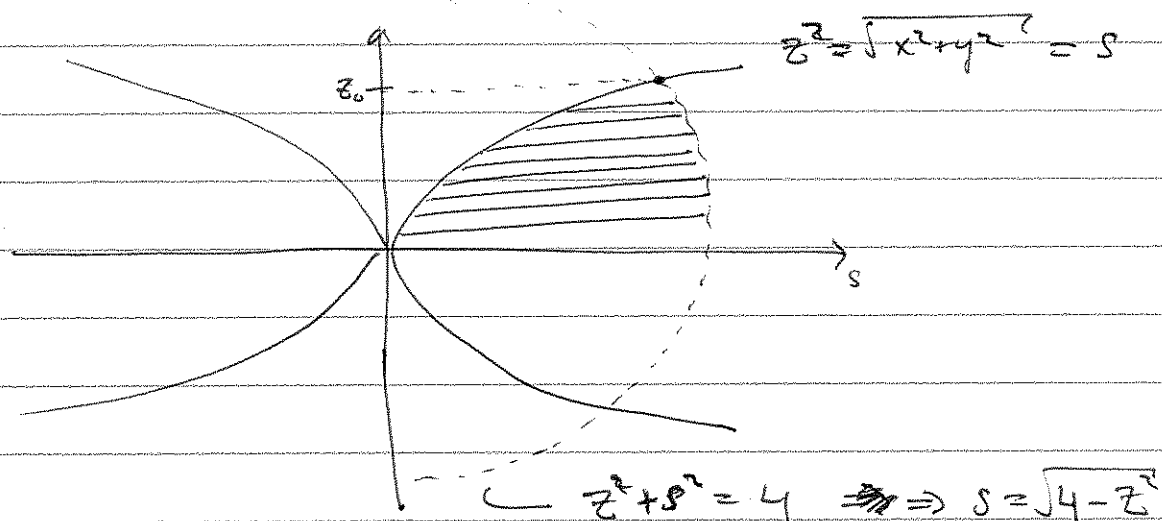
$$\begin{aligned} V_1 &= \int_{r=0}^2 \int_{\theta=\pi/4}^{3\pi/4} \int_{\varphi=0}^{2\pi} r^2 \sin \theta \, dr \, d\theta \, d\varphi \\ &= 2\pi \int_{r=0}^2 r^2 \left(-\cos \theta \right) \Big|_{\pi/4}^{3\pi/4} dr \\ &= 2\pi \sqrt{2} \left(\frac{1}{3} r^3 \right) \Big|_0^2 \end{aligned}$$

$$= \frac{16}{3} \sqrt{2} \pi$$

$$V_2 = \frac{4}{3} \pi \cdot 8 - \frac{16}{3} \sqrt{2} \pi$$

$$= \frac{16}{3} \pi (2 - \sqrt{2})$$

#4

Cylindrical coords:

Integrate θ 0 to 2π Integrate s z to $\sqrt{4-z^2}$ Integrate z 0 to z_0 .

$$V = 2\pi \int_0^{z_0} \int_{z^2}^{\sqrt{4-z^2}} s \, ds \, dz$$

$$= \pi \int_0^{z_0} (s^2) \Big|_{z^2}^{\sqrt{4-z^2}} dz$$

$$= \pi \int_0^{z_0} (4 - z^2 - z^4) dz$$

$$= \pi \left(4z_0 - \frac{1}{3}z_0^3 - \frac{1}{5}z_0^5 \right)$$

Find z_0

$$s = z^2, \quad z^2 + s^2 = 4$$

$$\Rightarrow s^2 + s - 4 = 0$$

$$s = \frac{1}{2}(-1 \pm \sqrt{17})$$

$$s_0 = \frac{1}{2}(-1 + \sqrt{17}), \text{ pos.}$$

$$z_0 = \left(\frac{1}{2}(\sqrt{17} - 1) \right)^{1/2}$$

$$V_{\text{outside}} = 2V$$

$$V_{\text{inside}} = \frac{4}{3}\pi \cdot 8 - V_{\text{outside}}$$

□

#5 Define $L(x, y, z, \lambda) = f(x, y, z) + \lambda g(x, y, z)$
 $g(x, y, z) = x + y + z - 1$

$$\left. \begin{aligned} \frac{\partial L}{\partial x} &= -2x e^{-x^2-y^2-z^2} + 1 = 0 \\ \frac{\partial L}{\partial y} &= -2y e^{-x^2-y^2-z^2} + 1 = 0 \\ \frac{\partial L}{\partial z} &= -2z e^{-x^2-y^2-z^2} + 1 = 0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow x=y=z$$

$$\frac{\partial L}{\partial \lambda} = x + y + z - 1 = 0 \Rightarrow x = y = z = \frac{1}{3}$$

$$\boxed{f\left(\frac{1}{3}, \frac{1}{3}, \frac{1}{3}\right) = e^{-1/3}}$$

#6 $\phi = \int y^2 e^{xy^2} + 3x^2 dx = e^{xy^2} + x^3 + h(y)$

and $\phi = \int 2xy e^{xy^2} - \sin(y) dy = e^{xy^2} + \cos(y) + g(x)$

$$\therefore \phi = e^{xy^2} + x^3 + \cos(y)$$

$$\int_{(1,0)}^{(1, \pi/2)} P dx + Q dy = e^{\pi^2/4} + 1 - (1 - 1 + 1) = e^{\pi^2/4}$$

#7 $\oint_C P dx + Q dy = \iint_R \left(\frac{\partial Q}{\partial x} - \frac{\partial P}{\partial y} \right) dx dy$ Green's Thm.

$$= \iint (y + 12xy^3 - 12xy^3 + x) dx dy$$

$$= \iint_{y=0 \text{ to } 1, x=0 \text{ to } 1} (x+y) dx dy$$

$$= \frac{1}{2} + \frac{1}{2} = 1$$

$$\text{Green} \quad \oint_C P dx + Q dy = \int_D \left(\frac{\partial Q}{\partial x} - \frac{\partial P}{\partial y} \right) dx dy$$

#8 Suppose $f(x,y) = g(t(x,y), s(x,y))$
 $t = xy^2, s = xy$

$$f'_x = \frac{\partial g}{\partial t} \frac{\partial t}{\partial x} + \frac{\partial g}{\partial s} \frac{\partial s}{\partial x} = g_t y^2 + g_s y$$

$$f'_y = \frac{\partial g}{\partial t} \frac{\partial t}{\partial y} + \frac{\partial g}{\partial s} \frac{\partial s}{\partial y} = g_t 2xy + g_s x$$

so, $y f'_y - 2x f'_x + 1$

$$= g_t 2xy^2 + g_s xy - 2x(g_t y^2 + g_s y) + 1$$

$$= -g_s xy + 1$$

PDE: $g_s = 1/s \Rightarrow g = \ln(s) + h(t)$

$$\Rightarrow f(x,y) = \ln(xy) + h(xy^2)$$

if $f(x,x) = 5 \ln(x)$, then we have

$$2 \ln(x) + h(x^3) = 5 \ln(x)$$

$$\Rightarrow h(xy^2) = \ln(xy^2)$$

$$\text{So } f(x,y) = \ln(xy) + \ln(xy^2) = \ln(x^2 y^3)$$